

Junaki podmornja

(Konec)

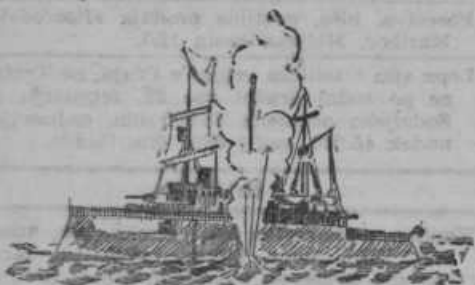
In vendar! Dixon je bil neustrašljiv junak, ki se ni bal ne tveganja, ne boja, ne smrti. Neke noči je Dixon tajno izplovil, predrl je skozi obroč sovražnih križark nasprotniku za hrbet. Na pol potopljena je podmornica plula proti glavni sovražni ladji »Housatonic«, ki se je grozeče odražala na horizontu. Dixon se je tajno priklenil k trupu križarke in pridil mino. Sovražna ladja se je stresla, ob boku je zazijala grozanska odprtina. Morje je zalilo ladjo in »Housatonic« se je v par minutah pogreznila.

To je bil prvi primer v zgodovini, da je podmornica potopila sovražno ladjo. S sovražno ladjo se je potopila tudi podmornica. Vsa posadka je s poveljnikom vred našla v morju smrt. In zopet se je izkazalo, da podmornica še ne odgovarja svoji svrhi.

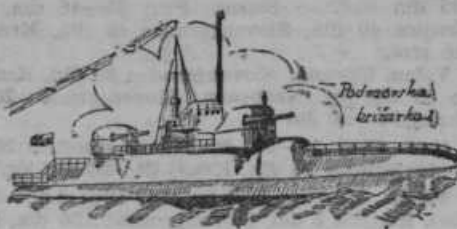
Južne ameriške države so hotele izgraditi še enkrat močno podmorniško brodogradnjo, da bi se otresle težke blokade. Ali do uporabe novih podmornic ni prišlo, ker se je sklenil kaj kmalu za tem mir med razprtimi severnimi in južnimi deli severoameriške države.

Podmornice kakor tudi podmornični boj ni bil med pomorščaki priljubljen, in to radi surovosti in brezobzirnosti takega orožja. Tudi pomorska vojna poveljstva vseh držav niso bila bogve kaj vneta, da bi gradila podmornice, ker te še niso bile sigurne v vojni kakor tudi ne v borbi. Bil pa je idealen človek, John-son po imenu, ki je hotel podmornico uporabiti v druge namene. Hotel je rešiti cesarja Napoleona, ki je bil v pregnanstvu na otoku Sv. Helene sredi Atlantskega oceana. Nameraval je tajno pristati na otoku in rešiti Napoleona neprostovoljne ječe. Do tega pa ni prišlo, ker je Napoleon umrl že pred dograditvijo podmornice.

Ščasoma so se začele zanimati tudi druge države za novo podmorsko vojno sredstvo, posebno Francija in Rusija. Večina načrtov je ostala samo na papirju, ker so bili vsi načrti pomanjkljivi, kajti od podmornice so vojaški krogi zahtevali, da s hitrico splava do sovražnika, se takoj potopi in izstrelji smrtonosni strel. Tem zahtevam je ugodil švedski inženir Nordenfält, po čigar načrtih je začela Francija graditi podmornice, kajti v podmornicah je videla sredstvo, s katerim bi lahko branila svojo obal pred Angleži. Pravi razmah podmornicam je dala iznajdba parnega pogona, še večji razmah pa je dala iznajdba eksplozivnega motorja. In šele tedaj so se začeli zanimati za podmornice tudi Angleži, ki so doslej nevarno zmajevali z glavo nad početjem svojih sosedov. Pred 30 leti je Anglija namah pokupila vse ameriške podmornice. V naslednjih letih so zato začele vse obmorske države z gradnjo podmornic, ker se je njih pomen in vojaška vrednost vedno bolj izkazovala, posebno, ko se je iznašel torpedni izstreljek, ki je veljavo podmornic samo dvignil.

Največji razmah podmornicam je dala svetovna vojna. Države so si zgradile podmornice, ki so vzdržale po cele mesece in še več na odprtem morju, ne da bi bilo treba si naložiti novega goriva. Danes plovejo po morju celo podmorniške križarke, ki so oborožene z več težkimi topovi, opremljene z več izstrelnimi cevmi za torpede ter skrivajoč v svoji notra-

njosti celo letala za poročevalsko službo in za podporo v boju zoper sovražnika.

Mnogo nedostatkov je bilo treba odpraviti, preden so bile skonstruirane podmornice, ki so sigurno in uspešno vojno sredstvo. Ne vemo, koliko iznajditeljev in pomorščakov je dalo svoja življenja za to iznajdbo. Vemo pa, brskajoč po starih in novih poročilih, da je brez števila poročil, ki se vsa glase skoro doslovno: »Podmornica se ni vrnila v svoje oporišče. Sumi se, da je posadka izgubljena...«

Koline pri stricu Maticu

Stric Matic je bil star samec, ki je popolnoma sam živel. Niti služkinje ni imel in je sam kuhal, pekel, pospravil. Preživljal se je s skromno pokojnino.

Nekega jutra se je svet začudil. Stric Matic je šel s svinjskega sejma. Pred njim je capljalo nekaj svinji podobnega, z drobnimi vrvjo na zadnji nogi. Drugi konec vrvi je Matic ovil okrog desne roke.

»Kaj pa želite, stric Matic?« je vprašal bogat kmet Peter, ki mu je prišel nasproti. Matica je vprašanje zmedlo. Nekaj je zamomljal v odgovor. Peter je iz njegovih besed le s težavo razumel, da je kupil krmljenca in bo imel doma koline.

Kmet se je namuznil in odgovoril: »Veste, striček, ta svinja je za krmljenca premršava, za plemensko svinjo pa kar lepa...«

Matic je pogledal kmeta in odvrnil: »Glej, sinko, nikogar nimam. Mast, ki jo potrebujem, kupim pri mesarju. Jaz bi rad imel samo meso. Nekaj ga bomo zrezali v klobase, drugo pa bomo zeljali.«

»Kdo pa vam bo vse to naredil?« »Kdo? Sam! Doma me že čaka vrela voda. Svinjo bom takoj zaklal in do večera bom gotov z delom. Iz gostilne si bom prinesel en liter vina in koline so gotove...«

»Veste kaj? Mene povabite!« »Ka-aj? Tebe? Prej si norce bril iz mene zaradi krmljenca, zdaj pa...«

»Pustiva to, kar je bilo! Povabite me... Poslal vam bom pomoč pa tudi vino...«

»Pusti me pri miru! Saj še mize ne bi znal pripraviti za takega gospoda...«

»Ne delajte si skrbi! Vi me samo povabite, vse drugo bom že jaz uredil.«

»No, pa pridi, da bo mir!« je odvrnil Matic.

Moža sta se nato poslovila.

Stric je komaj zaklal prašiča, ko se je pred vrati ustavil Petrov voz. Z voza je skočila Petrova služkinja Julčka, ki jo je kmet poslal v pomoč. Z voza so nesli v hišo: žakeljček moke, sodček vina, sladkor, kavo, čaj, tri hlebe kruha, krožnike, skleda, žlice, vilice, nože in druge malenkosti.

Zvečer je prišel Peter in pripeljal s seboj — deset gostov.

Kako je bilo pri večerji, ne bomo opisovali. Samo to povemo, da ko so gostje proti jutru odšli, od stričevega krmljenca ni ostalo drugo, ko dva kosa slanina. Tudi o masti ni bilo sledu; Julčka jo je porabila za krape in druge dobrote...

Matic se je žalostno čahal za ušesi. Samo to ga je tolažilo, da je v sodčku še ostalo nekaj litrov vina...

SMEJTE SE!

Prva pomoč

V gostilno plane stražnik in poroča gostilničarju, načelniku gasilcev, da pri Kmetiču gori. Na-

čelnik vzame iz predala zapisnik in po njem poteka lista.

Tujec: »Ali ne boste takoj alarmirali gasilcev?« Načelnik: »Najprej je treba dognati, kako visoko je Kmetič zavarovan!«

Nima časa

Mali Ivanček bi moral po jedi nekoliko spati, a noče. Prime se z obema rokama za omrežje pri oknu in vpije: »Nimam časa spati, molam pri oknu vun gledati; teta naj spi, ona ima čas!«

Dobri recepti

Nek zdravnik se je hvalil proti svojemu prijatelju odvetniku: »Moji recepti vselej pomagajo!« »Verujem, verujem! Če bolniku ne pomagajo, pomagajo pa tebi in lekarni!«

Majhni mašniki

Franček vidi prvič procesijo in vpraša kazajo na ministrante: »Kaj ne, mama, to so majhni mašniki?«

Odrezal se je

Gospa srednje starosti se sprehaja s svojim psičkom po drevoredu in zapazi čevljarskega vajenca v zakrpani obleki, skrivajočega tlečo cigareto za svojim hrbtom. Nagovori ga:

»Kaj bi rekel tvoj oče, ko bi vedel, da kadiš na ulici?«

Navihane pa se ponosno odreže: »Kaj pa bi rekel vaš mož, ko bi vedel, da nagovarjate tujega gospoda na cesti?«

Hitra postrežba

Prvi pomočnik: »Kje je oni gospod, ki je hotel imeti obliž?«

Drugi pomočnik: »Je že odšel, ker se mu je medtem rana že zacelila.«

KAKšno STAROST DOČAKAJO?

Maček: 15 let

Velblod: 35—40 let

UGANITE!

Druge oblači, sama pa je gola. Kdo je to?

(Silvanka)

Zakaj riba ni dobra pevka?

(Ker bi se ji v vodi nate motile.)

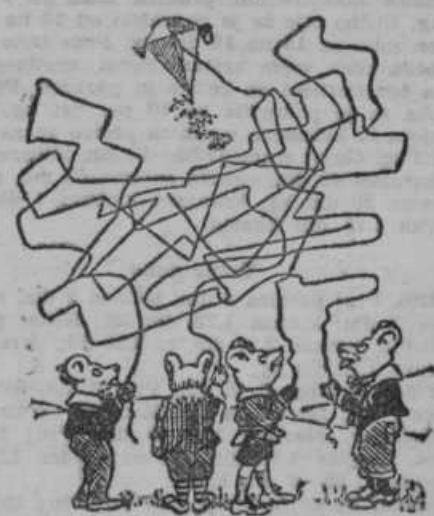
Luknja ob luknji — in vendar trdno drži?

(Veriga)

Pri katerem številu dobiš isto, če ga s pet pomnožiš ali pa mu 24 prišteješ?

(Pri šest.)

POIŠČITE!

Kateri je lastnik zmaja?